

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademykich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Rektor
Politechniki Śląskiej
president@krasp.org.pl

Biurow KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel. 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Warszawa, 19 stycznia 2021 r.

KRASP/13/2021

Szanowny Pan
dr hab. Przemysław Czarnek, prof. KUL
Minister Edukacji i Nauki

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo nr DLP.ZLN.0210.23.2019 z 29 grudnia 2020 r.
w załączeniu przesyłam Stanowisko Konferencji Rektorów Akademickich
Szkół Polskich dotyczące projektu *rozporządzenia w sprawie programu*
„Rozwój czasopism naukowych”.

Z wyrazami szacunku

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Przewodniczący KRASP

STANOWISKO KRASP¹
DOTYCZĄCE PROJEKTU ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI I NAUKI
Z DNIA 29 GRUDNIA 2020 R. W SPRAWIE PROGRAMU
„ROZWÓJ CZASOPISM NAUKOWYCH”

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich przedstawia swoje uwagi do Projektu Rozporządzenia jednocześnie wyrażając zadowolenie, że Minister zdecydował o wprowadzeniu drugiego programu wspierania polskich czasopism naukowych w realizacji strategii ich rozwoju (par. 24 projektu Rozporządzenia), tak aby stworzyć krajowym wydawcom czasopism naukowych warunki do rozwoju i uczestnictwa w międzynarodowym obiegu naukowym, jak to wynika z Uzasadnienia do Projektu Rozporządzenia.

Jak rozumiemy, jest to uzupełnienie istniejącego już programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”, a zatem ogłaszane będą przez Ministra kolejne ogłoszenia o naborze do obu programów na podstawie dyspozycji zawartej w art. 376 ustawy z intencją zapewnienia krajowym wydawcom czasopism perspektywy stabilnego finansowania zadań, co będzie sprzyjać osiągnięciu celów wynikających z polityki naukowej państwa.

Ponadto, wyrażamy przekonanie, że do kryteriów warunkujących przyznanie pomocy wydawnictwom naukowym, poza umiędzynarodowieniem czasopisma, jego rozpoznawalnością w obiegu międzynarodowym, będzie można dodać inne kryteria, związane z rozwojem kultury i rozwojem społecznym, a także upowszechnienia polskiego dorobku naukowego. Pozwoli to w szczególności udzielić pomocy wydawcom czasopism z dziedzin nauk humanistycznych i społecznych, którym trudniej uzyskać odpowiednią rangę w międzynarodowym obiegu naukowym. Stworzenie warunków rozwoju tym czasopismom jest nie mniej ważne dla rozwoju polskiej nauki, kultury i rozwoju gospodarczego kraju, co oznacza, że powinno to należeć do celów polityki naukowej państwa.

KRASP popiera także treści uwag zawartych w Uchwale Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 stycznia 2021 r. w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych”.

Po zapoznaniu się z wnioskami i propozycjami do projektu Rozporządzenia, nadesłanymi przez uczelnie członkowskie, komisje KRASP oraz konferencje rektorów typów szkół, KRASP przedstawia następujące własne uwagi do projektu, uszeregowane w trzech grupach.

I. Uwagi ogólne dot. Projektu Rozporządzenia oraz proponowanego Programu „Rozwój czasopism naukowych”

1) Proponowane Rozporządzenie ma na celu wsparcie rozwoju czasopism naukowych i jest programem komplementarnym wobec poprzedniego programu - Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie pomocy de minimis w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych” (data

¹ Projekt Stanowiska został przygotowany przez Komisję ds. Wydawnictw Naukowych przy KRASP, z uwzględnieniem uwag uczelni członkowskich i propozycji Komisji ds. Nauki KRASP oraz konferencji rektorów typów szkół, a także uwag Polskiej Izby Książki, Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych i in.

obowiązki - do 30.06.2021), a w rzeczywistości jest jego kontynuacją. W Uzasadnieniu odnotowano, że "projektowana regulacja ma na celu ustanowienie programu komplementarnego wobec programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”, ustanowionego na podstawie art. 401 ust. 1 ustawy, którego celem jest umożliwienie polskim czasopismom naukowym wejścia w międzynarodowy obieg naukowy. Jego szczegółowe warunki określono w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie pomocy *de minimis* w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych” (Dz. U. z 2020 r. poz. 94 i 2146). Stanowił on jednocześnie swego rodzaju przepustkę dla czasopism naukowych do aplikowania do wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, sporządzonego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 ustawy, zwanego dalej „wykazem czasopism”. Aby czasopismo mogło utrzymać się w obiegu międzynarodowym i postawić na dalszy rozwój, w wielu przypadkach niezbędne jest uzyskanie dalszego wsparcia finansowego. Taką rolę ma pełnić program ustanawiany niniejszym rozporządzeniem". Ustanowienie dwóch równoległych programów: „Wsparcie czasopism naukowych” oraz „Rozwój czasopism naukowych”, skierowanych do czasopism na odmiennym etapie podnoszenia poziomu praktyk wydawniczych i edytorskich oraz funkcjonowania w międzynarodowym obiegu naukowym, oceniamy pozytywnie. **W opinii KRASP oba programy powinny funkcjonować równolegle i nabór do obu programów powinien odbywać się co najmniej raz na dwa lata na obecnym etapie wdrażania nowych ram prawnych dla szkolnictwa wyższego i nauki, aby zapewnić stabilny rozwój krajowym wydawcom czasopism naukowych.** Częstotliwość naboru oraz wielkość środków przeznaczanych na cele opisane w rozporządzeniach powinny być przedmiotem stałej wspólnej oceny Ministra i interesariuszy programów.

2) W opinii KRASP należy zwrócić uwagę na niekompletność wykazu czasopism naukowych, na co wskazuje fakt, że powstają nowe czasopisma naukowe, a ponadto nie wszystkie istniejące znalazły się w tym wykazie. Ustawa z 2018 roku nie zapewniła okresu przejściowego wdrażania nowych regulacji i nie należałoby wykluczać z grupy podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie na podstawie niniejszego rozporządzenia czasopism, jakie jeszcze nie zostały wpisane na listę, ale w momencie składania wniosku spełniają kryteria opisane w art. 267 ust. 2 ustawy w opinii zespołu oceniającego wnioski. W przypadku międzynarodowych baz czasopism naukowych proponujemy za kryterium ujęcia również uznać sytuację, kiedy czasopismo spełnia wymagane kryteria i wniosek aplikacyjny w tej sprawie został zaakceptowany, co jest potwierdzone pozytywną decyzją redakcji międzynarodowych baz. Taka sytuacja może w szczególności dotyczyć czasopism, które otrzymały dofinansowanie z programu „Wsparcie czasopism naukowych” i chciałyby uzyskać wsparcie w nowym programie.

3) Do udziału w programie uprawniony jest wydawca polskiego czasopisma naukowego (par. 2. projektu Rozporządzenia) w celu uzyskania pomocy na wsparcie projektów (par. 3 pkt. 1. projektu Rozporządzenia) w celu m.in. podniesienia praktyk wydawniczych i edytorskich, zwiększenia wpływu czasopisma na rozwój nauki czy podtrzymania funkcjonowania czasopism w obiegu międzynarodowym. Dofinansowanie odbywa się na podstawie zgłoszonego projektu dotyczącego czasopisma (par. 5 projektu Rozporządzenia).

Zapis z par. 2 oraz par. 3. pkt 1. wskazuje na możliwość finansowania więcej niż jednego projektu wydawcy, szczególnie że część działań ma wspierać bezpośrednio wydawcę i trudno je byłoby oddzielić od pozostałej działalności wydawniczej wydawcy. Aczkolwiek par. 5 sugeruje konieczność odrębnego wnioskowania dofinansowania każdego z czasopism wydawanych przez wydawcę, szczególnie iż część celów pomocy jest bezpośrednio związana z czasopismem. **Należałoby zatem doprecyzować warunki wnioskowania o dofinansowanie wówczas, gdy wydawca wydaje więcej niż jedno czasopismo naukowe dające uprawnienia do udziału w programie oraz wzajemne powiązania pomiędzy programem „Wsparcie czasopism naukowych” i „Rozwój czasopism naukowych” w sytuacji, gdy wydawca publikuje czasopisma pozwalające na ubiegania się o dofinansowanie z obu programów.**

4) Projekt Rozporządzenia przewiduje, że oceny wniosków ma dokonać zespół doradczy (par. 11 pkt 1.) na podstawie art. 341 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Jednakowoż ani projekt rozporządzenia, ani przywoływana ustawa, nie precyzują liczebności, kryteriów doboru czy podmiotów uprawnionych do zgłaszania kandydatów do zespołu doradczego. **Dbając o transparentność procesu oceny wniosków, należy doprecyzować sposób i kryteria powoływania zespołu doradczego** (zob. uwaga szczegółowa nr 10).

5) W opinii KRASP Minister, na podstawie upoważnienia w art. 376 ust. 1, może także ustanowić odrębny program wsparcia wydawnictw monografii naukowych jako element realizacji polityki naukowej państwa w tym obszarze, pozwalający również wydawcom monografii doskonalić praktyki wydawnicze i edytorskie, zapewniać lepszą obecność monografii w krajowym i międzynarodowym obiegu naukowym (obecność w krajowych i międzynarodowych bazach, indeksowanie itd.) oraz zapewnić odpowiednie środki na wdrażanie odpowiednich zasad dotyczących otwartego dostępu, etyki i rzetelności badawczej, właściwych praktyk recenzowania itd. Taki program wspierałby wydawnictwa w ich dostosowaniu się do zmieniających się warunków komunikacji naukowej.

II. Uwagi szczegółowe do projektu Rozporządzenia

1) **par. 3 - par. 4 – zastrzeżenia do formy wsparcia jako pomocy *de minimis***
Oparcie wnioskowanego Programu, jak i programu „Wsparcie czasopism naukowych”, jako *pomocy de minimis* może sprawić, że w sytuacji wydawania przez przedsiębiorcę kilku czasopism o odpowiednim poziomie, w tym w różnych dyscyplinach lub dziedzinach, może nastąpić kumulacja kwot tej pomocy, i co za tym idzie, niemożność wykorzystania wsparcia finansowego oraz przystąpienia do programu. Dlatego programy i przedsięwzięcia ustanawiane przez Ministra na podstawie art. 376 ustawy **należałoby uzupełniać środkami przekazywanymi w budżecie państwa w dziale nauka i rozdzielanymi w systemie 3-4 letnich grantów.** Ta forma pomocy może okazać się niezbędna np. w przypadku przedsiębiorców-uczelni (wg definicji przyjętej w projekcie Rozporządzenia), które przekroczyły limit dozwolonej przepisami unijnymi pomocy publicznej dla przedsiębiorstw w formule pomocy *de minimis*. **Bez wprowadzenia dodatkowej formy pomocy może się okazać, że część uczelni pozostanie w praktyce bez pomocy na kontynuację działań**

modernizujących praktyki edytorskie i wprowadzających czasopisma w szerszy obieg międzynarodowy.

2) par. 5 pkt 1a – uwaga dot. wymogu spełnienia wymogów “łącznie”

Do udziału w programie są uprawnieni wydawcy polskich czasopism naukowych. Projekt zgłoszony w programie „Rozwój czasopism naukowych” ma dotyczyć czasopism, które spełniają określone w rozporządzeniu warunki. Jednym z kluczowych warunków uczestnictwa czasopisma w programie jest jego równoczesna indeksacja w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 ustawy oraz w międzynarodowej bazie czasopism naukowych: Scopus, Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index, Arts & Humanities Citation Index, Emerging Sources Citation Index lub European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH+). Częstotliwość aktualizacji ministerialnej listy czasopism powoduje, że oba warunki nie są tożsame i należy rozważyć kwalifikację do programu czasopism spełniających jedno z powyższych kryteriów. Zapis w istniejącym brzmieniu eliminuje z programu wszystkie czasopisma, które są obecnie ujęte w Wykazie czasopism MNiSW, a nie są indeksowane w bazach wyszczególnionych po operatorze „oraz”. Oznacza to również, iż czasopisma krajowe, które nie są w obecnie obowiązującym Wykazie czasopism (nie były objęte konkursem Wsparcie czasopism w 2019 roku) nie mają możliwości uczestniczenia w konkursie i pozyskania środków na podnoszenie swojej jakości. Dlatego proponujemy zmianę “oraz” na “lub” w tiret 1 :

“ - wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 ustawy ~~oraz~~ **[skreślić] lub²**”

3) par. 5 pkt 2 – stosowanie zasady otwartego dostępu

Do udziału w programie może być zgłoszony projekt, m.in. uwzględniający rozpowszechnianie artykułów w trybie otwartego dostępu w Internecie. W naszym przekonaniu, należy wskazać jako opcję, że warunek rozpowszechniania artykułów w trybie otwartego dostępu **ma być spełniony w ramach realizacji wnioskowanego projektu, jeśli wydawca uzyska środki na ten cel, i powinien dotyczyć wyłącznie numerów wydanych po uzyskaniu dofinansowania.**

4) par. 6 ust. 1 – uwzględnienie działań związanych z otwartą nauką w kosztach kwalifikowalnych

W zakresie kosztów kwalifikowalnych uwzględniono koszty związane z zakupem oprogramowania do zarządzania pracami edytorskimi i wydawniczymi albo zakupu licencji na to oprogramowanie. Doświadczenia podmiotów, które korzystały z wcześniejszych mechanizmów wsparcia w tym obszarze, pokazały, że istotnym ograniczeniem dla wydawców

² Kolorem czerwonym zaznaczone zostały nowe fragmenty jako propozycje zredagowane do wprowadzenia do tekstu Rozporządzenia

jest brak możliwości rozliczenia w dotacji kosztów dostosowania zakupionego oprogramowania: rozbudowy o nowe moduły czy też zmiany już istniejących. W efekcie, rozporządzenie nie uwzględnia kosztów obsługi oprogramowania typu open source, takiego jak np. Open Journal Systems, gdzie obciążeniem finansowym dla wydawnictwa nie jest zakup licencji/oprogramowania, natomiast jest takim obciążeniem koszt instalacji oprogramowania i jego dostosowania do potrzeb konkretnego wydawcy.

Także w kosztach kwalifikowalnych brakuje możliwości finansowania działań w zakresie wdrożenia zasad otwartej nauki, w tym upowszechniania artykułów naukowych w trybie otwartego dostępu.

Ponadto, koszty kwalifikowalne powinny być poszerzone o koszty współpracy w zakresie zarządzania czasopismami ze znanymi w międzynarodowym środowisku naukowym wydawcami akademickim. Obecnie taka współpraca jest pożądana do lepszej rozpoznawalności czasopism poza granicami kraju, poszerzania grona autorów i czytelników i indeksacji w bazach.

W nawiązaniu do powyższego, proponujemy następujące poprawki:

„§ 6. 1. Kosztami kwalifikowalnymi projektu są koszty:

(...)

3) związane z upowszechnianiem informacji o czasopiśmie, w tym organizowanie działań związanych z promocją czasopism wśród zagranicznych autorów i recenzentów ;

(...)

5) zakupu oprogramowania do zarządzania pracami edytorskimi i wydawniczymi albo licencji na to oprogramowanie;

5a) instalacji oprogramowania typu open source do zarządzania pracami edytorskimi i wydawniczymi albo jego rozbudowy

(...)

10) upowszechnianie artykułów naukowych w trybie otwartego dostępu

11) współpracy w zakresie zarządzania czasopismami ze znanymi w międzynarodowym środowisku naukowym wydawcami akademickim;

12) szkolenia dla redaktorów oraz rad naukowych czasopism w zakresie dobrych praktyk stosowanych przez najlepsze czasopisma w danej dyscyplinie lub dziedzinie;

13) szczególnie uzasadnione koszty pośrednie, związane z realizacją projektów.

5) Także konieczne wydaje się **doprecyzowanie kosztów kwalifikowalnych wydawcy i kosztów kwalifikowalnych czasopisma**. Część kosztów wymienionych w katalogu w par. 6 pkt. 1., na przykład zakup oprogramowania do zarządzania pracami edytorskimi i wydawniczymi, wspiera bezpośrednio wydawcę, co powinno przekładać się na poprawę jakości prac wydawniczych nie tylko dokonywanych na rzecz czasopisma będącego przedmiotem wsparcia, ale też na inne publikacje wydawcy.

Doprecyzowanie kosztów kwalifikowalnych wydawcy i kosztów kwalifikowalnych czasopism jest również istotne wówczas, gdy **wydawcy wydają więcej niż jedno czasopismo, które uzyskają dofinansowanie** w ramach programów „Wsparcie czasopism naukowych” i „Rozwój czasopism naukowych”. Katalog kosztów kwalifikowalnych w obu programach jest

zbieżny, część kosztów jest niezależna od samego czasopisma (np. wspomniany w pkt. 3.1. zakup oprogramowania), a część kosztów jest proporcjonalnie niższa wówczas, gdy dotyczy ona kosztów więcej niż jednego czasopisma.

6) par. 6 ust. 2 pkt. 1 lit. a – uwzględnienie specyfiki czasopism w naukach humanistycznych i społecznych

Kryterium decydującym o wysokości wsparcia określonym w par. 6 ust. 2 lit. a jest obecność czasopisma w bazie Scopus oraz uwzględnienie wysokości uzyskanego wskaźnika CiteScore i punktacji w ostatniej ocenie. Wprowadzone zróżnicowanie dla wielu redakcji dla czasopism z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych jest wykluczające. Dlatego proponujemy następujące zmiany w par. 6 ust. 1 pkt. 1 lit a tiret 1:

„– mniej niż 50 i czasopismu przypisano co najmniej 100 punktów, **lub 70 punktów dla czasopism w naukach humanistycznych i społecznych oraz naukach o sztuce**, w ostatnim wykazie, o którym mowa w § 5 pkt 1 lit. b tiret pierwsze, według stanu na dzień ogłoszenia konkursu, lub”

7) par. 6 ust. 2 pkt. 1 lit. b – rozszerzenie listy baz o ERIH + oraz Emerging Sources Citation Index

Lista baz, określona w par. 6 ust. 2 pkt 1 lit. b, nie zgadza się z listą, wskazaną w par. 5 pkt 1 lit. b) tiret 2. W szczególności, pominięte zostały bazy ERIH + oraz Emerging Sources Citation Index, jeden z indeksów Web of Science. Rozszerzenie baz zwiększyłoby możliwości redakcji. W związku z tym wnosimy o uzupełnienie listy w par. 6 ust. 2 pkt. 1 lit b:

„b) *Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index lub Arts & Humanities Citation Index and Emerging Sources Citation Index lub European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH+)*”

8) par. 6 ust. 3 – zasada uwzględnienia częstotliwości wydawania danego tytułu oraz jego objętości w ustalaniu kwoty

Maksymalna wartość dofinansowania projektu zgodnie z par. 6 pkt. 2 (wynosząca odpowiednio 120.000 lub 80.000 zł) uzależniona jest jedynie od spozycjonowania danego czasopisma na liście ministerialnej i w międzynarodowej bazie czasopism, nie brana jest natomiast pod uwagę skala publikacyjna czasopisma, tj. liczba zgłaszanych artykułów (wpływ przykładowo na koszty recenzji), liczba wydawanych numerów i liczba artykułów publikowanych w pojedynczym numerze (wpływ przykładowo na koszty tłumaczeń, korekty językowej). Może to doprowadzić do sytuacji, w której rocznik obejmujący kilka zamieszczonych artykułów otrzyma identyczne wsparcie jak miesięcznik publikujący po kilkanaście/kilkadziesiąt publikacji w numerze. Dlatego proponujemy następujące zmiany po ust. 3 - dodanie ust. 3a w brzmieniu:

“3a. Przy ustaleniu wysokości kwoty bierze się pod uwagę skalę publikacyjną czasopisma, w szczególności częstotliwość wydawania danego tytułu oraz jego objętość.”

9) **par. 8 – doprecyzowanie terminu ogłoszenia konkursu**

Przepis, który ogłasza konkurs, jest zbyt ogólnikowy, proponujemy dodać w nim zastrzeżenie, że ogłoszenie to następuje do końca czerwca danego roku.

10) **par. 11 ust. 1 – uszczegółowienie zapisu o powołaniu zespołu doradczego, do zadań którego należy dokonanie oceny merytorycznej wniosków**

Przepis, który określa zasady powoływania zespołu, który dokonuje oceny merytorycznej wniosku jest zbyt ogólnikowy. Konieczne jest doprecyzowanie tej regulacji. Proponujemy redakcję tego przepisu w następującym brzmieniu:

“§ 11. 1. Oceny ~~merytorycznej~~ wniosków dokonuje zespół doradczy, **powołany przez Ministra**, zgodnie z ~~o którym mowa w art. 34 l ustawy~~, zwany dalej „zespołem”.

1a. Do zadań zespołu należy:

- a) ocena formalna wniosków w zakresie spełniania warunków udziału w programie,
- b) ocena merytoryczna wniosków według uzgodnionych kryteriów, wraz z uzasadnieniem;
- c) rozpatrzenie zastrzeżenia przedsiębiorcy, o którym mowa w § 12 ust. 2 oraz przygotowanie opinii, o której mowa w § 12 ust. 3;
- d) ocena raportów rocznych i końcowych;
- e) inne zadania w ramach konkursu, określone przez Ministra.

11) **par. 11 ust. 4 oraz par. 12 ust. 1 – obowiązek udostępnienia uzasadnienia oceny merytorycznej**

Zgodnie z par. 11 ust. 3 Zespół doradczy, który dokonuje oceny merytorycznej wniosków, przedstawia następnie Ministrowi wyniki tej oceny wraz z propozycją przyznania albo odmowy przyznania pomocy. W sytuacji, gdy propozycja ta dotyczy przyznania pomocy w kwocie niższej niż wnioskowana albo odmowy przyznania pomocy (ust. 4), ustawodawca nakłada obowiązek na zespół dołączenia do oceny szczegółowego uzasadnienia. W par. 12 określony jest tryb informowania przez Ministra przedsiębiorców oraz złożenie przez nich umotywowanego zastrzeżenia do wyników oceny merytorycznej (par. 12 ust. 2). Nie jest jednak wskazane w rozporządzeniu, czy przedsiębiorca, oprócz wyników oceny merytorycznej, otrzymuje również szczegółowe uzasadnienie. Warto doprecyzować tę kwestię, umożliwiając przedsiębiorcy również dostęp do tego uzasadnienia, co niewątpliwie wpłynie z korzyścią na podjęcie decyzji w przedmiocie złożenia zastrzeżeń i odpowiednie ich sformułowanie. Dlatego proponujemy następujące zmiany w par. 12 ust.1:

“§ 12. 1. Minister informuje przedsiębiorców, za pośrednictwem systemu, o wynikach oceny merytorycznej, o których mowa w § 11 ust. 3, **udostępniając szczegółowe uzasadnienie, o którym mowa w § 11 ust. 4**”.

12) par. 12 ust. 2-3 – doprecyzowania wymaga procedura złożenia zastrzeżenia

Procedura złożenia umotywowanego zastrzeżenia przez przedsiębiorcę, jeżeli jest „niezadowolony z wyników oceny merytorycznej” i rozpatrzenia tego wniosku, wymaga doprecyzowania. Ustawodawca nazywa to zastrzeżeniem, a nie odwołaniem. Jednak Rozporządzenie nie zawiera szczegółowych wytycznych, w jaki sposób i na jakiej podstawie minister podejmie decyzję o uznaniu danego zastrzeżenia i jak ta decyzja będzie korespondować z punktacją wcześniej przydzieloną przez zespół. Proponujemy, aby ten wniosek został skierowany do ponownej oceny przez zespół, a minister powinien podjąć ostateczną decyzję na podstawie przygotowanej przez niego opinii.

“... 3. Minister, na podstawie wyników oceny merytorycznej, o których mowa w § 11 ust. 3, po rozpatrzeniu zastrzeżeń do tych wyników **oraz z uwzględnieniem opinii zespołu**, ustala listę projektów zakwalifikowanych do finansowania wraz z wielkością przyznanej pomocy”.

12) par. 24 – przeniesienie na początek Rozporządzenia

Przepis, określający ustanowienie Programu i jego cele powinien znajdować się na początku Rozporządzenia jako par. 1.

III. Uwagi do Załącznika do Rozporządzenia pt. “Szczegółowe kryteria oceny wniosków wraz z przypisanymi im wartościami punktowymi”

Kryteria oceny wniosków zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia są bardzo ogólne. Należy zatem je doprecyzować tak, aby były możliwie jednoznaczne i policzalne. W szczególności:

1. Kryterium I “Poziom merytoryczny wniosek”

1.1. Kryterium „zasadność planowanych kosztów w odniesieniu do przedmiotu i zakresu projektu” (kryterium I.2) nie powinno być punktowane, lecz oceniane dychotomicznie (tak/nie), ponieważ środki publiczne nie powinny być wydatkowane nawet częściowo niezasadnie.

1.2. Kryterium form i środków technicznych pojawia się dwukrotnie, raz jako „planowanych do zastosowania w celu upowszechniania artykułów naukowych” (kryterium I.3), raz jako „formy i środki techniczne przewidziane do realizacji projektu” (kryterium II.2). Kryterium to nie powinno się powtarzać, a nadto powinno również być skwantyfikowane.

2. Kryterium II “Potencjał przedsiębiorcy”

2.1. Kryterium “Potencjał przedsiębiorcy” nie jest merytorycznie jednoznacznie sformułowane i nie jest zrozumiałe. Nie wiadomo, o jakie formy i środki techniczne chodzi („przewidziane do realizacji projektu”). Czy chodzi o te same formy i środki, które wymienione jako planowane w kryterium I.3. Poziom merytoryczny wniosek, ale dotyczy to ich obecnego wykorzystania w praktyce wydawniczej?

2.2. Odnotowania wymaga, że kryteria II.1 i II.3 merytorycznie określają obecny potencjał czasopisma, dlatego postulujemy korektę punktacji w kryterium II.1:

“II. 1. zasięg oddziaływania... - 0-15 pkt” – **propozycja 0-20 pkt**

Pożądane jest wskazanie zakresu mierników (np. cytowalność czasopisma, obecność w bazach indeksujących), na podstawie których będzie oceniane kryterium II.1. Należałoby jednoznacznie określić, w jaki sposób będzie mierzony zasięg oddziaływania czasopisma, np. cytowania, jednostki naukowe autorów, wskaźniki bibliometryczne członków komitetu redakcyjnego itp.

2.2. Wątpliwości budzi kryterium „formy i środki techniczne przewidziane do realizacji projektu” (kryterium II.2). Takie umiejscowienie wzmiankowanego kryterium wskazuje na to, że ocenie podlega stan przed przystąpieniem do Programu. Program przewiduje jednak możliwość dofinansowania zakupu oprogramowania albo licencji na to oprogramowanie, które mają posłużyć do osiągnięcia jego celów. Powstaje zatem pytanie, czy rozpatrywane kryterium nie będzie się przynajmniej częściowo dublować z kryterium „nowoczesność formy i środków technicznych planowanych do zastosowania w celu upowszechniania artykułów naukowych zamieszczanych w czasopiśmie oraz skuteczność form i środków upowszechniania” (kryterium I.3). Jeżeli zamysłem Wnioskodawcy było uwzględnienie w ocenie wniosku możliwości wykonania projektu, kryterium to powinno zostać sformułowane w odmienny sposób, który jednoznacznie wskazuje na ten obszar oceny. Razem z tym postulujemy zmianę punktacji w ramach tego kryterium:

“II. 2. formy i środki techniczne... - 0-15 pkt” – **propozycja 0-10 pkt**

2.3. Stopień umiędzynarodowienia czasopisma (kryterium II.3) może być subiektywny i oceniany na podstawie różnych parametrów, należałoby go więc skwantyfikować poprzez wskazanie mierników umiędzynarodowienia. Należałoby jednoznacznie określić, jak będzie mierzone umiędzynarodowienie, np. język publikacji, język streszczenia, liczba autorów z zagranicy, liczba członków kolegium redakcyjnego i recenzentów z zagranicy oraz ich wskaźniki bibliometryczne itp.

2.4. Postulujemy, aby do kryteriów oceny umieszczonych w załączniku do rozporządzenia dodać trzecie kryterium oceny czasopism oparte na dokonanych zmianach w czasopiśmie w ostatnich kilku latach wyrażone przez wprowadzenie czasopisma do baz danych wymienionych w rozporządzeniu czy inne mierniki dokonanego postępu w umiędzynarodowieniu czy wpływie czasopisma na rozwój dyscypliny, np. przyrost cytowań, przyrost liczby autorów zagranicznych.

Podsumowanie

Podsumowując, KRASP z zadowoleniem przyjmuje konsekwentne wsparcie rozwoju krajowych czasopism naukowych w Polsce. Rektorzy wyrażają nadzieję, że zostaną

uwzględnione nasze uwagi szczegółowe dotyczące warunków przyznawania pomocy oraz postulaty zbudowania trwałego mechanizmu zapewniającego rozwój i konkurencję wydawcom czasopism naukowych – ustanowionych w obu programach wsparcia – w formie pozwalającej uniknąć ograniczeń w dostępie do pomocy ze względu na wyczerpanie limitów pomocy w trybie *de minimis*.

Jednocześnie ufamy, że Minister uwzględni postulat ustanowienia pomocy dla wydawców monografii naukowych, którzy dotąd nie zostali objęci żadną formą wsparcia w zakresie działań związanych z realizacją zadań wynikających z polityki naukowej państwa w zakresie upowszechnianiem osiągnięć nauki i komunikacji naukowej.